Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Asiantuntijalausunto
Elina Vaara

14.10.2021

Ympäristövaliokunta
00102 EDUSKUNTA
YmV@eduskunta.fi

Asia: Valtioneuvoston U-kirjelmä U 50/2021 vp, uusiutuvien lentopolttoaineiden käytön edistäminen Euroopan unionin alueella

Ympäristöministeriön lausunto eduskunnan ympäristövaliokunnalle

Ympäristöministeriö kiittää ympäristövaliokuntaa mahdollisuudesta lausua komission ehdotuksesta uusiutuvien lentopolttoaineiden käytön edistämisestä Euroopan unionin alueella.

Ympäristöministeriö pitää komission ehdotusta tervetulleena. Lentoliikenteen osuus kasvihuonekaasupäästöistä Euroopassa liikennesektorilla on suurin tieliikenteen jälkeen. Päästöjen osuus kaikista kasvihuonekaasupäästöistä oli vuonna 2017 EU:ssa 3,8 % ja maailmanlaajuisesti Kansainvälinen siviili-ilmailujärjestön ICAO on arvioinut päästöjen kolminkertaistuvan vuoteen 2050 mennessä. Suomessa tilastokeskuksen mukaan vuonna 2017 tehtiin 12,4 miljoonaa ja 60 % yön yli ulkomaille kestävistä matkoista tehtiin lentokoneella. Ilmastovaikutusten lisäksi ympäristöministeriö pitää hyvänä, että komission ehdotuksella lisätään painetta päästövähennystoimien toteuttamiselle myös kansainvälisellä tasolla. Tämä edistää Pariisin ilmastosopimuksen tavoitteiden saavuttamista.

Ympäristöministeriö pitää tärkeänä, että kaikki sektorit osallistuvat EU:n ilmastovelvoitteiden ja hiilineutraalisuustavoitteen saavuttamiseen pitkäjänteisesti. Uusiutuvien lentopolttoaineiden merkitys lentoliikenteen päästöjen vähentämisessä on hyvin merkittävä, koska vaihtoehtoisten käyttövoimien, kuten sähkön ja vedyn, rooli ja käyttöönotto on hitaampaa. Ympäristöministeriö muistuttaa, että jatkovalmistelussa on varmistettava ehdotettujen velvoitetasojen riittävä kunnianhimon taso ja yhdenmukaisuus ilmastotavoitteiden kanssa. Ympäristöministeriö pitää erityisen tärkeänä sitä, että jäsenvaltiolla olisi mahdollisuus nostaa velvoitteiden kunnianhimon tasoa esimerkiksi päästövähennystavoitteiden saavuttamiseksi tai toimintaympäristön muutosten sitä muutoin vaatiessa.

Ympäristöministeriö katsoo, että ehdotuksessa esitetyt joustot ovat oikeansuuntaisia, mutta korostaa, että jatkovalmistelussa on tärkeää kilpailu- ja ohjausvaikutusten arvioinnin lisäksi huomioida ilmasto- ja ympäristötavoitteet. Ympäristöministeriö muistuttaa, että uusiutuvia lentopolttoaineita koskevien velvoitteiden laiminlyöntiin liittyvien tulee edistää lentoliikenteen siirtymää vähäpäästöisiin polttoaineisiin ja käyttövoimiin.